

Føroyingar mugu sjálvir taka stigið:

Svend Auken býður til samstarv um orku og umhvørvi

JAN MÜLLER

Nakað herfyri vitjaði danski umhvørvis- og orkumálaráðharrin, Svend Auken í Føroyum. Talan var ikki um eina almenna vitjan. Hann luttók á eini ráðstevnu á Tvøroyri í sambandi við, at tað vóru liðin 100 ár, síðani Petur Mohr Dam, sála var foddur.

Sosíalurin hitti Svend Auken og prátaðu vit við hann um m.a. møguleikar fyri størri samvinnu millum Danmark og Føroya á bæði orku- og umhvørvisøkinum.

Tætt samstarv

Støðan í dag er tann, at tað longu er eitt rættiliga stórt og tætt samstarv millum føroyskar og danskar mynduglekar, tá talan er um m.a. jarðfrøðisligar spurningar og nú eisini eina oljuvinnu.

Føroya Jarðfrøðissavn hevur leingi havt tætt samstarv við GEUS ella fyrrv. DGU. Fólk frá hesum stóra og týðandi jarðfrøðiliga stovni hava í mong ár arbeitt við uppgávum í Føroyum. Tá føroyingar fóru

undir at fyrireika eina kolvetnisloggávu og annars gera fyrireikingar til eina oljuvinnu varð ein av fremstu dansku serfrøðingunum á økinum, Jørgen Nørgaard, lætur frá danska orkumálaráðnum.

–Eg haldi tað er heilt náttúrligt, at vit útvikla hetta samstarvið í framtíðini. Fyri meg er eingin ivi um, at vit hava nakað at geva burtur av, nevniliga teimum royndum, sum vit hava verið ígjøgnum í sambandi við útbjóðing og lógarsemið her heima, so her er kanska ein møguleiki hjá okkum at hjálpa føroyingum við ikki at gera tey somu mistøk, ið vit hava gjørt sigur Svend Auken.

Sjálvur heldur hann seg hava góð viðurskifti við føroyingar men visir á, at skal umrøddu samarbeiði mennast, mugu føroyingar sjálvir taka stíg til tess.

–Eg havi fylgt væl við í orðaskiftinum í Føroyum um, hvussu føroyska samfelagið og harí eisini ein oljuvinna skal mennast. Eg skilji tykkum sera væl, tá tit siga, at tit vilja hava á-

byrgdina av, at avgerðirnar og virksemið skal liggja í Føroyum, og at tit ikki vilja lata tykkum stýra av hvørki Danmark, Bretlandi ella hvørjum tað nú skal vera.

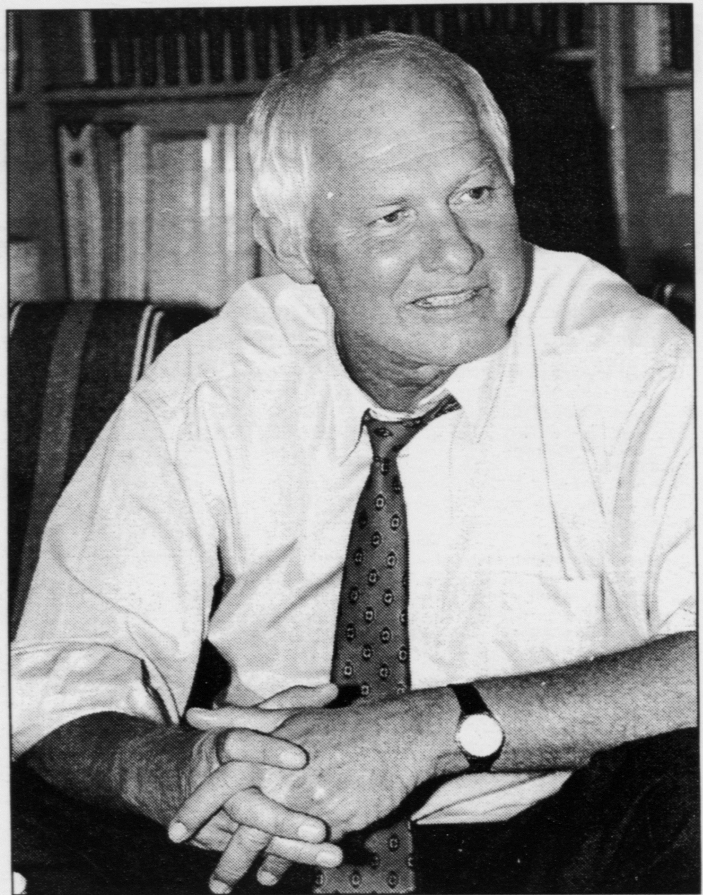
Nógv at samstarva um

Svend Auken rættir tó hondina út til føroyingar og sigur, at um føroyingar eru hugaðir fyri tí, so vilja danir heldur enn gjarna vera við í arbeiðinum at menna oljuvinnuna, og tá verður bæði hugsað um orku- og umhvørvispartin. Hann hugsar her um samstarv á granskingarøkinum millum myndugleikarnar í báðum londum.

Danski umhvørvismálaráðharrin heldur, at ikki minst á miljösiðuni kundi fingist eitt gott samstarv, nú danskir stovnar nettup arbeiða so nógv við spurningum viðvíkjandi tí arktiska umhvørvinum.

–Hvussu við danskum fyrirkomum, sum eru hugaðar fyri at arbeiða í Føroyum?

–Eg veit, at tað hevur verið tosað um í Føroyum,

Svend Auken, danski orku- og umhvørvismálaráðharrin vil fegin hjálpa føroyingum í sambandi við eina komandi oljuvinnu, men í tíðini má koma frá føroyingum sjálvum.

Mynd: Sveinur Tróndarson

at tosa um fortíðina.

mark heldur enn við Noreg og Bretland?

–Tað kann ein hava ymsar meiningar um. Tað er ein sannroynd, at tað longu er eitt gott samstarv á økjum, sum eg havi umrøtt. Vit hava tradítion fyri samstarvi. Vit eru so eisini rættiliga tætt knýtt at hvørjum øðrum. Harafrat kemur, at vit eru minni. Tað er altíð hugaligt at arbeiða saman við nøkrum, sum er minni. Harafrat hava vit longu eitt samarbeiði innan fyri ríkið, og vit kenna hvør annan rættiliga væl.

Svend Auken sigur tó, at tað átti ikki at verið nakað til hindurs fyri hjá føroyingum at samarbeiða við bæði Noreg, Danmark og Bretland. Hann sær fegin, at eitt samstarv á orku- og oljuøkinum kom í lag millum Danmark og Føroyar, men heldur fyri, at í tíðini til hetta má koma frá føroyingum sjálvum.

Danski orkumálaráðharrin visir annars til, at tað í dag finnast danskar fyrirkomur, sum eru sinnaðar til at gera fløgur í eina komandi oljuvinnu í Føroyum og visir hann her m.a. til ætlanina hjá einum Mærsk-felag saman við føroyingum at gera útgerðarhavn á Drenesi.

–So her hendir nakað, og hvat viðvíkur teimum dansk-føroysku viðurskiftinum er tað ómetaliga umráðandi at tosa um framtíðina ístaðin fyri alla tíðina

Yvirtøkan av undirgrundini

–Men fyrri tó kortini at halda fast við fortíðina, hví var javnaðarflokkurin so nógv ímóti, at Schlüter lat føroyingum rættin til undirgrundina?

–Tað var meira ein spurningur um mátan hann gjørdi tað uppá. Eg havi ongantíð verið við í nakrari tinging, har vit hava sett spurnar-tekin við spurningin. Sjálvur havi eg annars nettup gjørt eina avtalu við grønlandska landsstýrið um at flyta ráevnisumsitingina úr Danmark til Nuuk. So mín egna stóðutakan til hetta er tann, at tað eru londini sjálvi, sum í útgangsstöðinum hava rættin til sín egnu ráevni. Tað eg her tosi um er, hvussu vit kunnu samstarva myndugleikanna millum um m.a. umhvørvi, jarðfrøði ol.

–Men er tað ikki so, at tit í einum slíkum samstarvi fáa atgongd til allar upplýsingar um t.d. føroysku og grønlandsku undirgrundina og harvið fáa fyrirminir av tí í mun til aðrar?

–Tað skal ein vera varin við at siga. Tí slíkar upplýsingar geva vit ikki víðari til danskar fyrirkomur í mun til amerikanskara ella aðrar. Tá eru vit ein myndugleiki. Talan er ikki um Mærsk, Dong ella aðrar fyrirkomur men um danska orku- og

